

Korszerűsítik a szegedi férfi- és a női szabó szövetkezetet

Az OKISZ kijelölte azokat a Csongrád megyei kisipari szövetkezeteket, melyeket már idén középüzemesítenek, korszerűsítnek. Szegeden először a férfi szabó, s a női szabó szövetkezetben hajtják végre ezt az átszervezést. Ez a két ktsz eddig is elég fejlett munkamódszerrel dolgozott, s azokat a cikkekészítéseket gyártotta, melyekre a kereskedelem leginkább igényt tart. A növekvő kereslet jobb kielégítésére azonban sürgetővé vált a szövetkezetek profilírozása, mely jelentős termelékenységemelés eredményez.

A tervek szerint a szegedi szövetkezeti szabók rövidesen a nagyüzemek szintjének megfelelő munkát tudnak végezni. Ehhez jelentős segítséget, nagyszegű beruházási hitelt is kapnak. A szegedi férfiszabó szövetke-

zet például már eddig 23 új tűzőgépet, egy-egy speciális szalagfűrészgépet szerzett be, több mint háromszáz ezer forintért. Maga az üzem átszervezése is másfél száz ezer forintba került, s ennek során csúsztató-, szabás- és kézimunkaasztalokat készítettek. Ezeknek az intézkedéseknek az előnye máris lemerhető a szövetkezet munkájában: az átszervezést követő napokban magasabb termelékenységet értek el, mint az elmúlt év bármelyik időszakában.

A női szabóknál is hamarosan jelentkezik a középüzemesítés haszna. Most építik a Bajcsy-Zsilinszky utcai üzemükben a galériát, s ez lehetővé teszi a munkaterem bővítését, fűrdő, öltöző és ebédlő építését. A szövetkezeti dolgozók a nagy átalakítási társadalmi munkával is segítik.

Idén ismét sok szakmában szerződtenek ipari tanulókat Szegeden

Hová lehet jelentkezni?

Mint minden évben, idén is felmérte a szegedi városi tanács munkaügyi osztálya a szegedi vállalatok iparitanuló-igényeit. Ez a munka a napokban befejeződött, s eszerint a következő szakmákban vesznek fel idén Szegeden ipari tanulókat:

Az általános és géplakatos szakmába mintegy 50 tanuló,

az épületlakatos szakmába három tanuló, a szerszámlakatos szakmába két tanuló, vasszerkezeti lakatosnak pedig szintén két ipari tanuló vesznek fel. A vasszerkezeti szakmában nagyobb az igény, itt a különböző vállalatok 10 általános iskolát végzett fiúval szeretnék szerződést kötni. Gépkovács szakmába két helyre — a Kovács-Bognár Ktsz-ben, valamint a Szerzőmunkások Ktsz-ben — összesen hat ipari tanulóra van igény. Kazánkovácsnak a Gépipari Ktsz szerződött két tanuló, a vasöntő szakmába

a Szegedi Vasöntőde 20 általános iskolát végzett fiút vár szerződés-kötésre.

Marósnak, gyalusnak a Gépjárműjavító Ktsz és a Vas- és Fémipari Ktsz két-két ipari tanuló igényel. Kéthárom tanuló igényeltek a vasgyalus, a gőzfűtőszerező, az épületbádós, a műkö-szűrő, a gázszerező, a hajóépítő, a motorszerező, a csőszerező és a motortekercselő, valamint az autóvilla-mossági szerelő műszerész szakmában. Nyolc vízvezeték-szerelőre jelentett be igényt az Építő Ktsz, a Víz- és Csatornamű, valamint a Csongrád megyei Építőipari Vállalat. Az autószerelő szakmába a 42-es Autóközlekedési Vállalat, a XI-es Autó-javító és a Gépipari Ktsz összesen tíz fiút fogad.

Villianszerelő szakmában a legbővebb a választék.

Ebben a szakmában nyolc vállalat jelentette be igényt 30 ipari tanuló felvételére.

Legnagyobb az igény a kőműves szakmában.

A Csongrád megyei Építőipari Vállalat például 60 fiúval kötne szerződést, az Ingatlankezelő, valamint a Szegedi Építőipari Vállalat pedig szintén 10-10 fiatalat vár, míg a Csongrád megyei Tatarozó 4, az Építőipari Ktsz pedig 5 kőművestanulót.

A Csongrád megyei Építőipari Vállalatnál, valamint az Ingatlankezelőnél is szeretnék utánpótlást nevelni a szobafestő és mázó szakmára. E két helyre 12 tanuló akarnak szerződteni. Iparitanuló-igényt jelentettek még be ezenkívül a cserépkályhás, a kéményseprő,

üvegező, üvegcsiszoló, műkö-ves, tetőfedő, mérlegkészítő, kerékpárműszerész, burkoló, aszfaltozó, kövező, épületasztalos, állványasztalos, faesztergályos, mintasztalos, hangszerekészítő, bútorasztalos, kárpitos, bútortestő, vegytisztító és kelmefestő, cipőalkészítő és papucs-készítő szakmákba. Ezekre a helyekre fiú ipari tanulókat keresnek. A nyomdász szakmába a Szegedi Nyomda Vállalat gépmesternek 2, könyvkötőnek 1, doboz-szabásznak 1, offsetgépmester-nek 1 és lemezalkészítőnek 1 nyolc általánost végzett, illetve érettségizett fiút keres ipari tanulóknak.

Ipari tanuló szerződte-nek még Szegeden a dísznő-vény és kertépítő szakmába, férfiszabó, húsipari, konzerv-ipari, szakács, cukrász, fel-szolgáló, vendéglátóipari el-adó, presszós, portás, ruhá-zati eladó, vas-műszaki és háztartási vegyi-eladó és me-zőgazdasági gépszerező szak-mákba.

A lányok részére is lesz ipari tanuló szerződés-kötési lehetőség.

A DAV például a motortekercselő szakmába egy lány ipari tanuló szerződött. Ugyancsak a DAV az elektroműszerész szakmába három, a Vegyipari Ktsz pedig egy lány ipari tanuló szerződött. A Szegedi Cipő-gyár a cipőfűtőszerező szakmába 10 ipari leánytanulót igényel. A férfi- és női fodrász szakmában, melyre igen sok a tanulóje-lentkező, csak két iparitanuló-lányra van szükség. Szövő-ipari tanulóknak a Jutáaru-gyárban 4, a női szabó szak-mában szintén 4, a fehér-neműkészítő szakmában 5, a női kalapkészítő szakmában 1, a konzervipari szakmában 6, a vendéglátóipari eladó szakmában 15, presszós-nak 2, ruházati eladónak 4, vegyes fűszer-csemege eladónak pedig

20 leánytanulóra jelentet-tek be igényt a szegedi vállalatok.

Az iparitanuló-képzésen kívül a lányoknak

elhelyezkedési, illetve ta-nulási lehetőség van az ápolónőképzőn.

Ehhez nyolc általános iskola, vagy érettségi szükséges. (Je-lentkezés: Szeged, Tolbuhin sugárút 1. szám alatt.) Ugyancsak itt csecsemőgon-dozónak és gyermekápolónak lehet jelentkezni.

Nagy az igény lány- és fiútanulóakra egyaránt a szegedi és Szeged környéki termelőszövetkezetekben is,

ahol kérész szakmában szerezhetnek képesítést a fiatalok. A tanulási idő itt két év és utána megfelelő elhe-lyezkedési lehetőség és jó kereset várja a fiatalokat.

Hírös város az Alföldön Kecskemét

— írta már Petőfi, de mégse hisszük, hogy vidéki színházaink közül egyedül a kecskeméti méltó arra, hogy előadásaírói a televízió közvetítést adjon. Mert nagyon üdvös dolog, hogy a kamerák önként vidékre is kiruccannak, sőt szívesen lát-nánk egy olyan iratlan elv megvalósulását is, hogy havonta egy-szer vidékről közve-tít színházi előadást a TV, az azonban túlzás, hogy egymás után háromszor is Kec-kemét kerül sorra, eset-leg azért, mert közel van Pesthez, könnyű a közvetítő hálózat kiépí-tése, s már megszokták a riporterek is, az ope-ratőrök is. Az elmúlt évben elvélve kap-tunk közvetítést Pécs-ről, Győről, Miskolc-ról, de nem láttunk még előadást Debre-cenből vagy — a szabad-téri játékokat nem te-kintve — Szegedről. Pedig az idén volt már a szegedi színház műsorán is néhány olyan mű, köztük első-sorban az Ivan Szu-szanjin, amely megér-demelte volna, hogy az ország minden részében lássa a TV-nézők mint-egy félmillió serege.

H. J.

A tiszavirág, az új gép, a szabadtéri — és Fritz Rahn szerelő Frankfurt am Mainból

Nemrégiben egy egészen újfajta gépet kapott a Szegedi Nyomda Vállalat. Pontosabban nem is egyet, hanem háromat. Ez az új betű-öntőgép ugyanis három egységből áll: két szedőgép-ből és egy öntőből. Modern és hallatlanul bonyolult masina ez, az angol Monotype nyomdagépgyár legújabb alkotása. Magyarországra egy nyugatnémet városból, Frankfurt am Mainból érkezett, az angol cég ottani kirendeltségétől. A géppel majd-

nem egyidőben jött Szegedre a távoli városból Fritz Rahn szerelő, hogy az új gép munkába állítását irányítsa.

1

A három egységből álló gépet a Szegedi Nyomda Vállalatnál két szobában helyezték el. A két szedő, illetőleg »kopogtató« egy helyiségben, az öntő pedig a mellette lévő szobában van. Leütnek egy billentyűt a

kopogtatón, az írógép-szerű kisasztalon, a másik helyi-ségben lévő gép azonnal ki-önti a megfelelő betűt, vagy betűket, és sorba rendezi őket. Az új gép tehát ilyen-formán »távvezényléses«.

A magyar nyomdaipar most ismerkedik ezekkel a korszerű gépekkel. Pesten és Debrecenben már működnek ilyen gépek, Szeged és Kec-kemét most kapott belőlük. Elsősorban matematikai és műszaki könyvek szedésénél van jelentőségük, de termé-szetesen »sima« szöveget is kitűnően lehet velük szedni.

2

Fritz Rahnt, az ötven év körüli szerelőt, itt találjuk a gépek között, a szegedi nyomdászok társaságában, és amikor magyarországi be-nyomásaírói érdeklődünk, el-mondja, hogy először jár hazánkban. Szegedet azon-ban máris jól ismeri. Egy hete van ugyanis itt, a Sze-ged Szállóban lakik, és sze-gedi kollégái már bemutat-ták neki a várost.

— Nagyon jól érzem ma-gam Szegeden — mondja. — Tetszik a város. Szép, ren-dezett. A most épült új há-zak is nagyon szépek, mo-dernek. Imponálóan monu-mentális a szabadtéri játé-kok színpada és a tér.

— Amikor Szegedre ér-tem, az első napokban sétál-tam a Tiszaparton, s eszem-be jutott, hogy otthon lát-tam egy rövid filmet a Ti-száról és a tiszavirágokról. Akkor nem gondoltam, hogy a Tiszát magam is láthatom majd... Még valami szép dalra is emlékszem a film-ből, amely a tiszavirágokról szólt...

Amikor beszélgettünk, ak-kor már természetesen jól tudta, mi is volt az a dal: szegedi kollégáival a Hági-ban is járt...

Látta már a híres Szegedi Szalámigyár épületét is.

— A szalámi nagyon fi-nom.

— Hát a paprika? Nevetés.

— Az már kevésbé...

3

A szegedi nyomda is tes-zsik Fritz Rahnnek. A be-osztása hasonló a német nyomdakéhoz, csak — mon-dja — ott már több helyen vannak automatagépek. A szegedi nyomda fejlődése szemmel látható: építkeznek, új gépeket vásárolnak.

A nyugatnémet szerelő a szegedi gépek üzembe he-lyezése után Kecskemétre megy, az ottani gépet állí-tja munkába, majd ismét visszatér Szegedre és néhány hétig a gép kezelésére ta-nítja a szegedi nyomdászok-at.

4

Fritz Rahnak otthon van egy kis autója. Nagyon büsz-ke rá, beszélgetésünk köz-ben többször is emlegette.

— A nyáron — mondja — szeretnék vele visszajönni Magyarországra. Szeged any-nyira megtetszett, hogy csa-ládostól jönnének el a sza-badtéri játékokra.

— Viszontlátásra! — mondja mosolyogva beszél-getésünk végén magyarul — az első szó, amit egy hét alatt megtanult. — És néme-tül hozzátesszi.

— A nyári szabadtéri já-tékokon.

Ü. L.

Hóval köszöntött be a tavasz Csehszlovákiában

Prágában az első tavaszi napon havazott. Szerdára virradó éjjel fagypontra alá süllyedt a hőmérő és újabb hó esett. Az Oriás-hegység magasabban fekvő helyein a nagyerejű szélvihar miatt el-járási tilalmat rendeltek ki a turisták számára. A Magas Tátrában, a Lomnici csúcs-on kedden — 19 fok volt a hő-mérséklet. (MTI)

SZEMTANÚK a szegedi direktorium félegyházi napjairól

A legidősebb élő nyomdász Kis-kunfélegyházán Kör-möczy József. Amikor a minap meglát-gattam, kissé nedves szemé mosolyra csí-lant és gyerekes derűvel mondta:

— Ma vagyok 85 éves. Betotyogott a szobába, öregesen leült és kérdéseimre az emlékek között keres-gélt.

— Már nehezen jönnek a gondolatok, tudja, az idő felejtet. Azért valami még maradt, mert a »Félegyházi Proletár« min-dig bennem élt. A Tanácsköztársaság ide-jén beválasztottak a direktóriumba jegyzőnek, merthogy korrekort voltam. Néhány jegyzőkönyvet készítettem is, de én azt mondtam: elvtársak, nekem a nyomdában a helyem, felelek azért, hogy elkészüljön a »Proletár«. Meg is jelent minden nap, amíg be nem tiltották. Aztán börtön kö-vetkezett, de nem bántam...

— Szegedi elvtársakra nem emlékszik? — Hallottam akkor, hogy itt voltak Fé-legyházán a szegedi direktorium tagjai, azonban erről talán Képes Lajos tudna mondani valamit. Néha össze szoktunk vele is jönni, mint veteránok. A Tanács-köztársaság idején térfárisai mondtuk rá, hogy »ez a Képes a harcban mindenre képes«.

— Hogyne ismertem volna a szegedieket — válaszolt a kérdésre Képes elvtárs, kinek szobáját Lenin, Ságvári Endre, s más kommunisták arcképei díszítik. — Jártam én Wallisch elvtársnál, a Tanács-köztársaság kikiáltása előtt is Szegeden. Sokat tanultam tőle. Ő buzdított még 18-ban, hogy mi is szervezkedjünk, ne vár-junk a forradalom kicsúcsosodására. Köz-elmezési ügyekben kerestem a háború idején, tanácsokat, segítséget kértem, amit meg is kaptam. Készszer is találkoztunk és a szegedi tapasztalatokat felhasznál-tuk Félegyházán. Amikor a direktorium megalakult, én lettem az elemzési ve-zető és arra jól emlékszem, hogy március 26-án mondták, keresnek Szegedről. Wall-isch elvtárs volt, meg a felesége és má-sok: Holló, Stehli, Andorka, Szalai, Mun-kácsi, Czibula... az ő nevük jut eszembe. Wallisch-sal megöltük egymást és ő azt mondta, hogy nem akarnak terhünkre lenni, de el kellett jönniök Szegedről, mert oda bevonultak a franciák. Termé-szetes, hogy viszonyoztuk a korábbi segí-tséget, a tanítóképzőben szállásoltuk el őket, biztosítottuk ellátásukat. A vendé-gek eljártak a mi gyűléseinkre, fel is szó-laltak, majd egy idő után elmentek. Több-re már nem emlékszem.

Farsang Péter — aki annakidején a két munkáspart egyesülése után a tikári funk-ciót töltötte be Félegyházán — ugyancsak szemtanúja volt a szegedi direktorium ot-

tani tartózkodásának.

— Több teherautóval érkeztek az elv-társak — mondotta a néphadsereg nyug-díjas századosa — vörös katonákkal, fegy-verekkel. Én akkor azt a feladatot kap-tam Budapestre, hogy ellenőrizsem: való-ban el kellett-e jönniök a városból? Meg-győződtem róla Szegeden, hogy Somogyiek és társaik »átvedlettek«, elárulták a for-radalmat és üzték ellenforradalmi pro-pagandájukat. A szegedi direktorium tag-jai itt működtek 1919-ben, ha jól tudom április 16-ig.

A beszélgetésből, az emlékekből ismertetények is felelevenedtek. Wallisch beszámolt az elvtársaknak budapesti útjáról, Cseh Im-re pedig Szegedről hozta a hírt: gyalázza a direktorium tagjait az ellenforradalmi propaganda. Ezek ellensúlyozására kiált-ványt intéztek Szeged népéhez Kiskunfél-egyházáról, amely kitartásra buzdította a proletárokat és a direktorium visszatéré-sét jelentette be. (Erre nem kerülhetett sor később Szatymazon, illetve Alsótanyán székelt a szegedi direktorium). Forradal-mi törvényeket állítottak fel Wallischék Félegyházán és néhány ítéletet is hoztak az ellenforradalmárokkal szemben.

— Maradt még egy emlék — említette Farsang József és régi iratai közül előke-resett egy fotokópiát. — Budapestre kap-tuk akkor, azzal a céllal, hogy juttassuk el Szegedre — magyarázta és megmutatta a röpirat reprodukcióját.

Franciá nyelven íródott, s a megszólí-tás magyarra fordítva így hangzik: »Fran-cia katonák! Elvtársak!« Hivatkozik a ki-áltvány arra, hogy a francia katonák ab-ból az országból jöttek, ahol mindig ma-gasra emelték a testvériség, szabadság, egyenlőség zászlaját. Franciaország hazá-ja volt a nagy szocialistáknak. Harcolja-tok velünk a tökések bérencei ellen, a szovjet példa nyomán. A kiáltvány e szavakkal fejeződik be: »Éljen a kommuniz-mus!«

— Jó elvtársak útján, jó elvtársakhoz juttattuk e röpiratokat — jegyezte meg kis büszkeséggel Farsang Péter.

Valószínűleg ennek hatására lob-bant fel a forradalmi szellem az arab és a néger katonák között olyannyira, hogy sapkájuk alatt és zubb-nyukban vörös jelvényeket, s ezeket a röpiratokat rejtgették. Azóta 42 eszten-dő telt el. A vörös jelvények ma már ott díszlenek a középületek tetején, az egész ország szabadon éneklő forradalmi dalo-kat és az Internacionálét. A szegedi di-rektorium félegyházi napjainak élő szem-tanúi is őrzik a harcok emlékét, s érzik, régi küzdelmük nem volt hiábavaló.

Markovits Tibor